

Formandens mundtlige beretning *Lilleskolerne* 2014-15

Kære Lilleskolefolk og gæster

Serviceoplysning

Peter Højgård siger, at jeg skal huske at tage udgangspunkt i bestyrelsestræffets tema: Herfra hvor vi står – og det er jo en sang! Som sikkert er blevet sunget mange gange i lilleskolerne. Hvor mange af jer kender den? Jeg er sikker på, at en musikantroplog ville kunne få meget ud af, hvilke sange de forskellige skoleforeninger synger....

Feks.: Vi er flere i bestyrelsen, der i sidste weekend var til landsmøde i Dansk Friskoleforening – og her skal jeg lige love for at der bliver sunget hele tiden! Og de synger alle versene – ikke noget med første og sidste – og så citerer de dem også i deres taler og indlæg....

Det samme gør sig gældende på deres bestyrelsesmøder, som vi også har deltaget i – hvor de pludselig bryder ud i sang.

Alt dette syngeri har haft afsmittende virkning, da jeg skrev denne her beretning – først var den tænkt som en sangcyklus af gamle sange fra lilleskolens fortid, men 378 vers kan være hårdt at komme igennem, og de gamle protestsange er faktisk ret svære at synge – ikke mindst for jer, så jeg har i stedet valgt ikke at synge (lettelsen breder sig?).

Til gengæld vil jeg undervejs nævne de sange fra Lilleskolernes bagkatalog jeg havde i tankerne – har vi virkelig sunget dem? Så måske går der lilleskoleretro i min beretning?? Hvor mange af jer har været her før til bestyrelsestræf? Hvor mange af jer var overhovedet født i 1970? Lilleskolerne har fået en fortid ☺

Indledning

Så igen – kære lilleskolefolk og gæster

”Herfra hvor vi står” – er blevet overskriften på årets bestyrelsestræf – og det er også en passende indgang til vores beretning, for Lilleskolernes bestyrelse er i det forløbne stoppet op og har stillet sig selv spørgsmålet: Hvor står vi? Både som forening og som lilleskoler. Det er så ikke det samme, som vi har stået stille, skulle jeg hilse og sige – jeg mindes ikke et bestyrelsesår, hvor der har været så højt aktivitetsniveau i bestyrelsen og hvor vi har haft så mange grundlæggende drøftelser – både internt, med jer på skolerne og med Dansk Friskoleforening. Men inden jeg taler om det, vil jeg præcisere, hvad der er vores politiske eksistensgrundlag og ståsted, som frie skoler og især lilleskoler.

Friheden flyver (Eva Madsen, 1978)

Det er nemlig vores grundlovssikrede frihed i Danmark til at lave vores egen skole – cementeret i grundloven af 1915 – altså for 100 år siden. Friheden til, at forældre har et *reelt* skolevalg – ikke bare mellem eksisterende skoler, men også til at oprette egne og anderledes skoler – og dermed friheden til at tage medansvaret for egne – og andre børns – skolegang.

Med den eneste forudsætning: at undervisningen skal stå mål med folkeskolens.

Hvis vi kigger nærmere efter er der tale om to friheder:

Skolefriheden, altså vores muligheder som selvejende institutioner for at indrette skolen i høj grad som vi vil: økonomisk, strukturelt, organisatorisk og ledelsesmæssigt – det er nemt at forstå og besværligt at navigere i.

Formandens mundtlige beretning *Lilleskolerne* 2014-15

Så har vi den pædagogiske og undervisningsmæssige frihed: Hvad er det vi vil med skolen, i hvad og hvordan vil vi undervise, hvad er den pædagogiske tilgang, hvilke drømme, ambitioner og visioner har vi på vores børns vegne om deres liv og den verden de kommer til at leve i. I kan godt høre at den her frihed er den fineste og den er ikke bare besværlig, den er rigtig svær ☺ Og sikkert derfor den, som politikkerne forstår dårligst

For Skolefriheden er grundlæggende ikke i fare – heller ikke politisk. Tvært imod: Der er politikere, der har forelsket sig i tanken om selveje som en bedre og billigere måde at drive kommunal folkeskole på efter devisen: "Lav de enkelte folkeskoler om til selvejende institutioner – så slipper kommunalbestyrelserne for bøvet" "Det fungerer jo hos de frie skoler".

Måske er det samme tanke, der ligger bagved enkelte kommuners kyniske spekulationer i at lukke små folkeskoler, og nærmest opfordre til, at forældrene "bare" kan lave en fri skole i stedet? Oven i købet for færre penge? Måske drømmer de om, at en række små selvejende "discountskoler", kan overtage folkeskolens forpligtigelser ude i det tynde Danmark? "Så kan vi spare – kan vi"

Men kære politikere: Det er ikke meningen med friskoleloven at lave "nettoskoler".

(Først var vi røde, så blev vi grønne og endte som gule, Lidl-skolernes Sammenlutning??)

Det er indlysende at dette vil være en trussel – for både folkeskolen og for de frie grundskoler. Hvorfor det sidste?

Fordi de frie skoler og ikke mindst lilleskolernes succes og opbakning – både politisk og lokalt – skyldes, at vi ikke kun bruger *skolefriheden*, men også vores pædagogiske frihed: Det er ikke nok at være sammen om at drive skole, man skal også være sammen om *hvorfor og hvordan*. Derfor er det – også politisk – essentielt, at vi som lilleskoler udnytter vores frihed ikke fra, men *til* at lave netop vores undervisning, pædagogik og skolekultur.

Det betyder ikke, at I nye skoler, der hvert år nu opstår i kølvandet på skolenedlæggelser og sammenlægninger ikke er velkomne i den frie skoleverden – det betyder blot, at I først bliver fri- eller lilleskoler, når I ved hvad I vil bruge friheden til!

De politiske krav til folkeskolens indhold er enorme – den nyeste folkeskolereform går i detaljer om hvordan skoledag, undervisningsformer og faglige mål skal implementeres. Dette udgør en indirekte trussel mod vores pædagogiske frihed, for det vil sive gennem systemet: ministerier og medier, men også hos os selv: forældre, lærere og ledere kan begynde at tænke, at "sådan er en "rigtig" skole" og "sådan må vi også hellere gøre". Derfor reagerer vi også i foreningen, ligeså snart. Derfor skriver vi også i vores høringsvar sammen med Dansk Friskoleforening vedr. "Fælles Mål i Folkeskolen:

"Vi tager det for givet, at en fri grundskole *ikke* er forpligtet på at lave læringsmålsstyret undervisning, men netop er fri til at vælge sin egen pædagogik og didaktik ud fra skolens overbevisning og syn på læring og dannelse"

Formandens mundtlige beretning *Lilleskolerne* 2014-15

Vores pædagogiske frihed kræver vilje, visioner, vedholdenhed, vovemod og vildskab, hvis vi ikke skal blive "mainstreamskoler" eller åbne vejen for discount-tænkningen.

Spænd livremmen ind (Røde Mor, 1971)

Vi skal ikke være med i koret, der taler folkeskolen ned, men den er ikke blevet behandlet ordentligt, og det er dybt urimeligt at de stigende kravene til folkeskolen med de nye reformer over de sidste år er sket i forbindelse med flere års besparelser på området.

Det er også dybt urimeligt at en – god tnok demokratisk vedtaget - folkeskolereform, der skal sikre demokrati både i skolen og samfundet, er blevet til og blevet implementeret uden dialog med ledere og lærere i folkeskolen.

Det er også dybt urimeligt, at så mange små, lokale folkeskoler nedlægges i en misforstået økonomisk tænkning om besparelser og effektiviseringer.

Men det er til gengæld dybt imponerende, at der stadig er lærer, ledere og forældre i den danske Folkeskole, der trodser urimelighederne og kæmper for at lave en god Folkeskole. Respekt for det!!

På de frie skolars område er det dybt urimeligt, at vi udover besparelserne i folkeskolerne også igennem flere år er blevet underlagt yderligere besparelser i form af nedgang i koblingsprocenten, dispositionsbegrænsninger m.m.

Det er dybt urimeligt at vores små skoler, og ikke mindst skoler i udkanten ikke kan låne penge til at udbygge eller renovere skolerne.

Det er dybt urimeligt at der ikke er relativt flere penge i de frie skoler til specialundervisningsbørn, da der relativt er mange flere hos os end i folkeskolen.

Der er i det hele taget mange urimeligheder, som skoleforeningerne tilsammen gør deres bedste for at bekæmpe, men det er politisk op ad bakke og resultaterne lader vente på sig.

Skoleforeningerne skal samarbejde endnu bedre og være bedre til – sammen – at markere sig i offentligheden. Det er ikke længere nok at rette sig mod skolepolitiske ordførere og ministre, når de centrale politikker på vores område –

f.eks. overenskomster og tilskud – bliver fastlagt i finansministeriet. For dansk politik er blevet topstyret – og Bjarne, er en mand du ikke kan nå ☺

Det kræver en ny og samlet strategi for skoleforeningerne at kunne navigere i dette – både ift. Christiansborg og medierne.

Sang om samarbejde og solidaritet (Benny Holst, 1971)

I Danmark vokser uligheden og de sociale udfordringer- det er fakta.

Sammen med de frie skolars frihed følger et socialt ansvar – det er en holdning, Som vi i Lilleskolerne heldigvis ikke er alene om – de andre skoleforeninger og politikere på tværs af partier deler den også. Det vi kan være uenige om er, hvad vi kan og skal gøre – og hvor pengene skal komme fra.

Formandens mundtlige beretning *Lilleskolerne* 2014-15

For udover den voksende ulighed i socio-økonomiske baggrund, er der mange andre skævheder og problemstillinger omkring børns opvækst: børn af flygtninge, børn af indvandrere, børn med særlige forudsætninger og diagnoser, børn med adfærdsproblemer, svækkede familier, børn med psykiske problemer som ensomhed, angst, tristhed og stress og meget mere. En kæmpestor kompleksitet, der kan skabe magtesløshed ude på skolerne, for hvor skal man sætte ind?

Det første svar er: Vi kan som skoler ikke løfte alt det alene – det kræver også noget af boligpolitikken, socialpolitikken, familiepolitikken, udkantspolitikken, integrationspolitikken og sundhedspolitikken – både statsligt og kommunalt - at løfte dette ansvar.

Men vi kan og skal gøre vores del og vi ude på lilleskolerne gør det allerede godt med mange små tiltag på mange områder. Det kræver en stærk skolekultur, sociale holdninger, kompetente lærere – og selvfølgelig dermed økonomiske ressourcer at løfte det sociale ansvar omkring de enkelte børn, men det lykkes hver dag ude på skolerne at hjælpe, integrere, inkludere, rumme - eller hvad tidens modeord nu er - de sårbare og udsatte børn på vores lilleskoler. Det er der respekt om – også på Christiansborg

Men det kræver altså også ressourcer og derfor er det dobbelt tragisk at der findes velhavende storbyskoler - med god økonomi og lange ventelister – der ikke vil være med til at løfte det sociale ansvar.

Disse skoler medfører udover en evig politisk kritik af hele sektoren også et øget politisk pres på vores statstilskud, hvor både yderligere nedgang i koblingsprocenten og et socio-økonomisk taxameter – dvs. at skolernes tilskud er afhængig af forældrenes socio-økonomiske profil – har været fremme, både i de politiske drøftelser, i ministeriet og i medierne.

Vi har i Lilleskolerne drøftet det, og har svært ved at se et socio-økonomisk taxameter i praksis, men det kan blive en nødvendig udvej, hvis vi ikke internt i de frie skoler selv kan fordele pengene, for penge og opgaver er skævt fordelt mellem de frie skoler.

På specialundervisningsområdet er der nu kommet efter flere års overgangsordning kommet en ny lov, der skal sikre en større smidighed, gennemsigelighed og budgetsikkerhed for skolerne.

Samtidig er målet også, at skolerne skal have dækket en langt større del af de reelle udgifter ved specialundervisningen. Lilleskolerne – der har været med til at give input til den nye lov – hilser den velkommen. Nu kommer det besværlige, for det er skoleforeningerne i fællesskab, der skal afsnøre de midler, der skal finansiere specialundervisningen – og her er vi ikke helt enige. Kort sagt vil Dansk Friskoleforening og Lilleskolerne afsnøre væsentligt flere penge til specialundervisningen, og det kan ende med at skoleforeningerne igen i år ikke kan blive enige, og derfor må indstille forskellige forslag til ministeriet.

Solidaritet handler om at fordele og give der, hvor der er mest brug for det. Det er en stor og åbenbart vanskelig opgave for skoleforeningerne

Siden Frie Skolers Fællesråd for 6-7 år siden ophørte, har Lilleskolerne måtte repræsentere medlemsskolernes politiske interesser selv. Det har været et am-

Formandens mundtlige beretning *Lilleskolerne 2014-15*

bitøst mål og en stor opgave, og vi har da også måtte erkende at det har krævet flere kræfter, end vi har som lille forening. Derfor har vi i Lilleskolernes bestyrelse taget et stort skridt til et helt nyt samarbejde med Dansk Friskoleforening.

Det første skridt har været etableringen af et fælles sekretariatssamarbejde i Frie Skolers Hus, et samarbejde, der allerede efter kun et år fungerer rigtig godt, og hvor medarbejderne dag for dag bliver dygtigere og dygtigere i deres rådgivning og servicering af både friskoler og medlemsskoler. Men samtidig også et sekretariat, der får større og større betydning ift. at klæde foreningsbestyrelserne på i deres arbejde.

Det næste skridt har været et fuldt politisk samarbejde, og da vi senere på repræsentantskabet skal stemme om de vedtægtsændringer, der muliggør dette, vil jeg for klarhedens skyld citere fra vores skriftlige beretning om dette – det bliver lidt langt, men det er vigtigt:

"Efter Lilleskolernes mening er der lang vej endnu, før skoleforeningerne bliver tilstrækkeligt enige og slagkraftige til at sikre en bedre økonomi og større legitimitet for skolerne. Vi har også måtte erkende, at vi som lille forening med begrænsede ressourcer, ikke kan varetage lilleskolernes politiske interesser alene. Moderne politisk interessevaretagelse kræver mange kræfter og kompetencer hos både formandskab, bestyrelse og sekretariat. Der skal udarbejdes baggrundsmateriale, analyser, oplæg, artikler og pressemateriale, og der skal bruges rigtig mange ressourcer på at mødes med politikere, debattører, embedsmænd og skolefolk.

Lilleskolernes bestyrelse har på denne baggrund erkendt, at det ikke er muligt at leve op til samtlige de formål der fremgår af foreningens vedtægter – derfor skal vedtægterne ændres, og det skal sikres, at de opgaver, der ligger i formålet, fortsat løses for og på vegne af medlemmerne!

Derfor har det været naturligt for Lilleskolernes bestyrelse i forlængelse af det nyligt etablerede sekretariatssamarbejde med Dansk Friskoleforening at undersøge, om der også kunne være grundlag for et politisk samarbejde mellem de to foreninger. Bestyrelserne i de to foreninger har efter sommerferien mødtes i stor åbenhed og med fælles ønske om at finde hinanden. En fælles styringsgruppe har undervejs arbejdet med, hvordan et sådant foreningssamarbejde kunne fungere i praksis. Fokus har hele tiden været, hvordan vi kunne sikre medlemsskolernes politiske interessevaretagelse bedst.

Resultatet af bestyrelsens arbejde er en indstilling til repræsentantskabet om, at Lilleskolerne fremover skal fortsætte som en uafhængig skoleforening – gerne kaldet Lilleskolernes Sammenslutning – der dog ikke længere vil repræsentere lilleskolerne politisk. Sammenslutningen vil fortsat have sine egne vedtægter, sin egen bestyrelse, sin egen medarbejder og sin egen økonomi.

Den politiske repræsentation sikres ved at medlemsskolerne samtidigt er medlemmer hos Dansk Friskoleforening, hvor den enkelt lilleskole får samme direkte indflydelse som de andre medlemmer af denne forening. Dette dobbeltmedlemskab vil sikre, at Lilleskolerne/ Lilleskolernes Sammenslutning fremover stadig – og forhåbentlig endnu bedre - vil kunne tilbyde og udvikle de nuværende skole-

Formandens mundtlige beretning *Lilleskolerne* 2014-15

orienterede aktiviteter, som ledermøder og -træf, regionsmøder, lilleskolenyt, understøttelse af netværk m.m.

Det er målet, at det sammenlagte kontingent for dobbeltmedlemsskabet for den enkelte skole vil ligge på samme niveau som det nuværende kontingent i Lilleskolerne.

Det har været vigtigt for bestyrelsen i arbejdet med dette vigtige forslag, at holde en tæt dialog med medlemsskolerne. Udover en foreløbig debat ifm. efterårets ledertræf, har bestyrelsen i skrivende stund inviteret skoleledere og bestyrelser til henholdsvis et lederinternat og til regionsmøder inden repræsentantskabet, udelukkende med henblik på at diskutere dette forslag." citat slut

Og efter præsentationen af disse overvejelser for lederne på ledertræffet i efteråret 2014, drøftede vi i bestyrelsen de oplæg, modeller og begrundelser vi havde sendt ud til skolerne med lederne på et velbesøgt lederinternat i februar. Her var der både opbakning til forslaget om det politiske samarbejde med Dansk Friskoleforening via det dobbeltmedlemsskab, og stor opbakning til at fokusere LS' fremtidige opgaver på det pædagogiske og ledelsesmæssige område. Herefter har vi prøvet at etablere to dialogmøder med bestyrelser og ledere fra lilleskolerne heri foråret, men de måtte aflyses pga. manglende tilslutning. Så vi er godt klædt på.

Ajlioliolaj- vort fællesskab skal vokse (1976?)

Lukker og slukker vi så for LS? Nej, tværtimod! Meningen er, at vi skal revitalisere Lilleskolernes Sammenslutning som et pædagogisk forum på mange niveauer: som et mødested for ledere, bestyrelsesfolk, og - gerne lærere og børn. Vi vil som minimum fastholde de aktiviteter vi kender fra bestyrelses- og ledertræf, ledermøder m.m., men vi vil forstærke netværk og vidensdeling, og ikke mindst perspektivere, belyse og fremhæve de forskellige lilleskolers undervisning, skolekultur og pædagogik – både internt og eksternt. Hvordan må den kommende bestyrelse afgøre.

At miste LS som et nødvendigt og givende fællesskab har været en bekymring undervejs i debatten for mange lilleskolefolk, men lilleskolerne vil blive ved at være et fællesskab – eller rettere mange niveauer af fællesskaber: det nære fællesskab omkring børnene i en klasse, det større fællesskab eller - om man vil skolekulturen – på den enkelte skole, og endelig fællesskabet i foreningen mellem Lilleskolerne. Alle tre niveauer med det samme fokus: At skabe rammerne om et godt børneliv i lilleskolen.

Det forunderlige er, at de tre niveauer spiller sammen – prøv at spørge de store elever på Musik-og teaterfestivalen om det giver mening at være "lilleskolebarn?", prøv at spørge sidemanden efter beretningen her, om "lilleskoleforældre" eller "lilleskoleleder" giver mening. Mit gæt er, at det giver stor mening.

Det er svært, for det forunderlige er, at disse fællesskaber ikke lige lader sig beskrive, fordi de måske dybest set er kulturbårne. Lilleskoleideen breder sig ikke kun via manifeste, politikker, eller samarbejdsaftaler, men ved kulturel og pædagogisk inspiration og vidensdeling mellem deltagerne på mange niveauer: Lilleskolefolk skal møde andre lilleskolefolk - til inspiration, irritation, spejling, udfordring og konkret samarbejde.

Formandens mundtlige beretning *Lilleskolerne* 2014-15

Der er stof til et kulturanthropologisk studie her: Hvad har vi til fælles - udover den høje andel af mandlige lærere med sjove frisurer og korte bukser ☺

Vi har i lilleskolernes bestyrelse i vores arbejde med foreningens fremtid tilladt os at beskrive de fællestræk, vi ser. Ikke for at give det endelige svar på "hvem er lilleskolerne?", men for at kvalificere spørgsmålet. Dybest set er det jer og de kommende generationer af lilleskolefolk, der skal finde ud af jeres version af en skoleform, der har været levedygtigt og gjort en pædagogisk forskel fra 40'erne til i dag.

Jeg står op om morgenen – sang om merværdi (benny Holst 1971)

Det er det første skoleår, hvor lilleskolernes lærere og ledere har skulle arbejde under de nye rammer, der kom i kølvandet på lockouten og regeringsindgrebet. Vores indtryk både fra FSL og fra lilleskolelederne er, at det overordnet fungerer rigtig godt, og at fokus er på samarbejdet om at lave netop deres bedste lille-skole. Vi har lige siden lockouten haft mærket en stor interesse hos lederne i at mødes og drøfte de muligheder og forhindringer, der har ligget i processen. Vi oplever også at lederne er rigtig glade for at have dette særlige rum at mødes i.

Vi har også haft et udmærket samarbejde med FSL – det har vi nu haft i mange år ☺ - hvor vi både kan drøfte konkrete sager og større perspektiver i gensidig respekt, for vores respektive roller. Men hvis vi bestyrelsens forslag til vedtægtsændringer bliver vedtaget, vil dette samarbejde forandres, og vi vil ikke længere repræsentere lilleskolerne ift. FSL. Det vil Dansk Friskoleforening.

Det giver os til gengæld nogle nye muligheder i samarbejdet med FSL, f.eks at udvikle "lilleskolelærerprofessionen" sammen – lad det være et meget foreløbigt ord. Det kan vi gøre ved en række fælles kursus- og mødeaktiviteter.

Det har længe været Lilleskolernes bestyrelses ønske at kunne gøre mere for og sammen med lilleskolelærerne og nu er tiden til det, og det vil passe til foreningens nye fokus på pædagogik og undervisning.

Vi voksne kan også være bange

Lilleskolerne er for børn – det burde være indlysende for alle efterhånden, men at børn også er en slags mennesker virker ikke altid indlysende, når vi hører visse politikere og skoleeksperters udtalelser. Tit har man en opfattelse af, at de tænker på børn som små automatiske transportører af kompetencerelevant viden, der kan lagres og aktiveres, når de en gang skal i gang med videreuddannelse eller erhvervsliv. USB-børn måske – en ny diagnose??

Det der er den egentlige udfordring er, at vi for mange år siden er begyndt at tale om børn og skole i kalkuler, mellemregninger, resultater, effektivitet og outputstyring..... Som Steffen Herman har formået os: "I må som frie skoler erobre det pædagogiske sprog og tanke tilbage".

Forleden kunne man i politiken læse at "det kan betale sig for samfundet at gøre noget ved ensomhed"! Jamen, så må vi da hellere få gjort noget ved det – der

Formandens mundtlige beretning *Lilleskolerne* 2014-15

er penge i skidt! (Det var sikkert en velmenende journalist, der havde hjerte på rette sted).

Pixi-udgaven af begrebet Konkurrencestaten er for mange – også lilleskolefolk – blevet det modbillede vi bekæmper. Altså et samfund, hvor uddannelse primært skal sikre at erhvervslivet får de kompetencer, der skal bruges i den globale konkurrence.

Det er provokerende for os lilleskolefolk, at der skabes en så kynisk og entydig sammenhæng mellem skolens opgave og fremtidens samfund af to grunde: for hvor bliver nu'et af? Hvor bliver det gode børneliv, de skæve vinkler, det kreative og det rebelske af? Hvor bliver dannelse, fællesskab og medborgerskab af? Men det er også provokerende, fordi der kan være mange andre visioner for det samfund, vores børn skal overtage.

At lave lilleskole – og fri skole – og være et reelt alternativ, indebærer altid en kritik – stor eller lille - af noget bestående, og at vise alternativet i praksis!! Men det handler også om et håb eller vision for den fremtid, vores børn skal leve i.

Det er jeres opgave ude på lilleskolerne at strikke det sammen – det vil vi gerne hjælpe jer med i det – forhåbentlige – kommende LS.

Som Steffen Herman har formået os: I må erobre det pædagogiske sprog og tanke tilbage.

Gakkede vilde eksperimenterende skoler 10 %
Ensomme kan betale sig???

Formandens mundtlige beretning *Lilleskolerne* 2014-15

Sluttema

I har som bestyrelser og ledere ude på lilleskolerne nogle intense måneder og sikkert endda år foran jer. Den danske grundskole står foran en gigantisk forandringsproces – der sikkert vil lykkes mere eller mindre afhængig af den enkelte kommunes dygtighed og økonomiske formåen.

Det giver jer både nogle muligheder – men også forpligtigelser - til at definere jeres skole på ny – at give den særpræg, at spille med eller mod folkeskolereformen eller lilleskolearven, eller noget helt tredje.

Det vil kræve meget af nogen af jer – ikke mindst af lederne, at fastholde engagement og motivation hos lærerne.

Men samtidig er det stadig muligt at lave fri grundskole – og ikke mindst lilleskole - i Danmark, hvor I faktisk selv bestemmer det vigtigste, og ikke skal underlægge os den herskende dumhed – om den er naturlig eller kunstig. Og det er ikke bare muligt – det er også vigtigt og betydningsfuldt at I gør det. For samfundet, for de ansatte – og selvfølgelig for børnene og fremtiden

Som skoleforening ser vi det som vores vigtigste opgave at hjælpe jer - bestyrelser og ledere – med dette. Vi vil hjælpe jer med rådgivning, sparring, lederuddannelse, ledermøder og træf. Vi vil også hjælpe jer med at finde hinanden i netværk og interessegrupper.

Hvis jeg igen skal misbruge billedet fra Asterix: Vi i de frie grundskoler er stadig nogle ubesatte områder der holder imperiet stangen – sjældent har det været så nødvendigt at lave lilleskole.

Det vil vi gerne høre jeres mening om.

Formandens mundtlige beretning *Lilleskolerne* 2014-15

Coda

Og så vil jeg endelig sige tak for samarbejdet til
De andre skoleforeninger – DP, DF, De Kristne, De private Gymnasier og De tyske mindretalsskoler
Fagforeningerne – FSL og BUBL
Fordelingssekretariatet
Undervisningsministeriet
Den frie lærerskole Ollerup
Nationalt Videnscenter
- og ikke mindst til folkene i Frie Skolers Hus, med Søren Brinck i spidsen

Og selvfølgelig vores egne folk:
På det gamle sekretariat:
Jeanette og Bente Haugård
Peter
Hele bestyrelsen – specielt de afgangende:
Sus – tak for en stor og markant indsats – både i bestyrelsen og som lilleskoleleder

Og sidste men ikke mindst – alle jer lilleskolefolk ude på skolerne
Uden jer giver det ingen mening.
Hermed overlader jeg.....